

Sygn. akt V CSK 454/20

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa A. B.

przeciwko J. B.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 czerwca 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 24 czerwca 2020 r., sygn. akt XVIII Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny,

czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), „co do konieczności badania przesłanek braku zgodnego działania stron w zakresie majątku wspólnego, a co za tym idzie zgodności ustaleń sądu z prawdą materialną”. Pozwana powołała się też na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Powyższych wymagań nie spełnia wniosek pozwanej o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ani jego uzasadnienie. W celu wykazania, że w sprawie występuje zagadnienie prawne w znaczeniu przytoczonym wyżej, pozwana przytoczyła te same okoliczności, przez podniesienie których zamierzała wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, mającą miejsce wtedy, gdy wadliwość orzeczenia jest widoczna *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Tego rodzaju argumentacja ujawnia wewnętrzną sprzeczność środka zaskarżenia.

Argumentacja pozwanej we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania koncentruje się na kwestionowaniu podstaw do zastosowania art. 52 § 1 k.r.o. w relacjach między stronami w świetle ustalonych w sprawie faktów. Z brzmienia powołanego przepisu wynika, że o ustanowieniu między małżonkami rozdzielnosci majątkowej decydują „ważne powody”. Takim powodem może być separacja faktyczna małżonków, która uniemożliwia im lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie ich majątkiem wspólnym (por. wyroki Sądu Najwyższego z 29 stycznia 1997 r., I CKU 66/96, Prokuratura i Prawo 1997, nr 7-8, s. 32; z 13 maja 1997 r., III CKN 51/97, OSNC 1997, nr 12, poz. 194; z 13 stycznia 2000 r., II CKN 1070/98, niepubl.; z 10 lutego 1997 r., I CKN 69/96, niepubl), ale także konflikty o charakterze osobistym, które uniemożliwiają lub znacznie utrudniają zarząd majątkiem wspólnym i zagrażają w rezultacie ekonomicznym podstawom funkcjonowania rodziny (por. wyroki Sądu Najwyższego z 6 listopada 1972 r., III CRN 250/72, OSNCP 1973, nr 6, poz. 113 z 5 grudnia 1995 r., III CRN 164/95, niepubl.).

Z ustaleń na temat stosunków osobistych i majątkowych, jakie istnieją obecnie między stronami postępowania, Sądy obu instancji wywiodły wniosek o potrzebie ustanowienia między nimi rozdzielnosci majątkowej. Przyczyn, z uwagi na które powstały „ważne powody” wprowadzenia między stronami rozdzielnosci majątkowej Sądy upatrywały w postawie obojga małżonków i w takiej skali konfliktu między nimi, że nie jest możliwe obecnie ich współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym. Argumentacja pozwanej nie zwalcza w zasadzie tej tezy, lecz zmierza do przypisania wyłącznie powodowi odpowiedzialności za wystąpienie opisanego stanu. Nie uwzględnia ona jednak faktów, które zostały przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia, niepodlegających zakwestionowaniu w skardze kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.) i wiążących także dla Sądu Najwyższego na etapie jej rozpoznania (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. § 4 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265), orzeczono jak w postanowieniu.

ke